

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.V.20.083/2020/7.

A tanács tagjai:

Dr. Bartal Géza a tanács elnöke

Dr. Cseh Attila előadó bíró

Dr. Simonné dr. Gombos Katalin bíró

A felperesek:

... I. rendű

... II. rendű

A felperesek képviselője:

dr. Csigó Csaba ügyvéd I-II. rendű

Az alperes:

...

Az alperes képviselője:

Dr. Kopecsnik Miklós ügyvéd

A per tárgya:

Kártérítés

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

Alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 53.Pf.632.474/2019/5.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Pesti Központi Kerületi Bíróság 17.P.90.463/2017/43.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet a felülvizsgálattal támadott részében hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű és II. rendű felpereseknek mint együttes jogosultaknak 20.000 (húszezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperesek a közös tulajdonukat képező ... szám alatti családi házas ingatlan tetőtér beépítéssel való bővítésének kivitelezésére kötöttek szerződést az alperessel. A szerződés pénzügyi ütemezésének megfelelően a felperesek a szerkezeti építési és bontási munkálatokért 2016. április-július között összesen 8.000.000 forintot fizettek meg. A befejezési határidő 2016. június 30. napja volt, ezután a felek póthatáridőben állapodtak meg, majd annak elmulasztására hivatkozással a felperesek 2016. augusztus 23-án a szerződést felmondták. Az alperes 2016. augusztus 31-én a munkaterületről levonult. A felperesek az alperes teljesítésével összefüggésben észlelt hibákat 2016.

augusztus 4-én és augusztus 23-án elektronikus úton közölték az alperessel, 2016. augusztus 9-én pedig felhívták őt a vízelvezető csatorna helyreállítására. A felperesek kérelmére elrendelt előzetes bizonyítás során ... szakértő adott műszaki szakértői véleményt.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [2] A felperesek módosított keresetükben 6.804.610 forint megfizetésére kérték kötelezni az alperest. A fenti összegből 2.103.280 forintban jelölték meg a hibás teljesítés miatti árleszállítási, 1.478.595 forintban a fedezeti szerződésben kikötött, a szerződéstől eltérő díj miatti különbözet iránti, 2.759.400 forintban sérelemdíj, 453.330 forintban a közjegyzői eljárás költsége iránti igényüket. Kérték továbbá az alperes kötelezését az általuk felsorolt, a beépített anyagok minőségi tanúsítványainak és teljesítmény-nyilatkozatainak kiadására annak igazolása mellett, hogy a tanúsítványokkal egyező anyagok kerültek beépítésre.
- [3] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

Az első- és másodfokú ítélet

- [4] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította.
- [5] A felperesek fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta, a per főtárgya tekintetében kötelezte az alperest, hogy 15 nap alatt „egyetemleges jogosultsággal” fizessen meg a felpereseknek 1.162.474 forintot, és adja át
 - a kéményépítéshez használt nagy szilárdságú téglák és béléstestek,
 - a felmenő szerkezetek, külső határoló falak és a belső válaszfalak falazatához használt téglák,
 - a fedélszék faanyaga,
 - a héjalat (teljes tetőcseréprendszer),
 - a nyílászárók (2 db kétszárnyú B - NY és 1 db egyszárnyú fatörzs üveg B - NY erkélyajtó, 5 db B - NY egyszárnyú és 1 db fatörzs üveg B - NY ablak, 1 db kétszárnyú B - NY ablak és 1 db ferde beépítésű tetőkibúvó), és
 - a homlokzati hőszigetelőrendszer minőségi tanúsítványait és teljesítménynyilatkozatait, egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.
- [6] A másodfokú bíróság határozata indokolásában kiegészítette az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást azzal, hogy a felek között 2016. április 8-án létrejött átalánydíjas vállalkozási szerződésben az ingatlan szerkezeti építési és bontási munkáinak kivitelezésére a felek 9.197.789 forint bruttó vállalkozói díjban állapodtak meg az ajánlati és költségvetési összesítő alapján. Az alperes a szerződésben meghatározott teljesítési határidőt követően kétszer is kitűzött póthatáridőre sem készült el valamennyi munkával. A másodfokú bíróság rögzítette az el nem készült, továbbá hiányos vagy kijavításra szoruló munkanemeket, és azt, hogy az alperes által nem, illetve hibásan elvégzett munkák miatt a kikötött díjhoz képest a ténylegesen elkészült munkák értéke 6.837.536 forint volt.
- [7] A másodfokú bíróság a peres felek közötti jogviszonyt a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:252. § (1) bekezdésében írt építési, kivitelezési szerződésnek minősítette. Felhívta továbbá a Ptk. 6:171. §-át, és 6:173. § (2) bekezdését, valamint rögzítette, hogy a felperesek keresetüket részben az alperes hibás teljesítésére alapították, amelyet a Ptk. 6:157. § (1) bekezdése határoz meg.
- [8] A másodfokú bíróság ítéletének indokolása szerint az alperes mulasztásaira tekintettel a felperesek jogszerűen gyakorolták a Ptk. 6:140. § (1) bekezdésében írt felmondási jogukat, amelynek folytán a felek közötti szerződés a Ptk. 6:213. § (1) bekezdésére tekintettel megszűnt, és a 6:212. § (2) bekezdésére figyelemmel kötelesek voltak a már teljesített szolgáltatásokkal elszámolni. A szerződésben átalánydíjként kikötött 9.197.789 forint vállalkozói díj alapulvételével számítottan a

hibák és hiányosságok figyelembevételével az alperes 6.837.526 forint értékű munkát végzett el, amelyre a Ptk. 6:159. § (2) bekezdés b) pontja alapján a vállalkozói díj összegét a másodfokú bíróság leszállította, és a nem vitásan a teljes vállalkozói díjból megfizetett, összesen 8.000.000 forinthez képest a különbözetként adódó 1.360.263 forintot (helyesen: 1.162.474 forintot) mutatta ki, mint a felpereseknek visszajáró összeget.

- [9] A másodfokú bíróság alaptalannak ítélte a felpereseknek a Ptk. 6:141. §-a szerinti fedezeti szerződésre hivatkozással előterjesztett, valamint a sérelemdíj iránti keresetét, ugyanakkor megalapozottnak találta a felperesek kereseti kérelmét a beépített anyagok, szerkezetek minőségi tanúsítványainak, gyártói teljesítménynyilatkozatainak kiadására vonatkozóan.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [10] A jogerős ítélet marasztaló rendelkezése ellen az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben elsődlegesen a Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: új Pp.) 410. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati eljárás engedélyezését kérte.
- [11] Érdemi felülvizsgálati kérelme a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésére, és a keresetet elutasító elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult első-, és másodfokú perköltségei, valamint felülvizsgálati eljárási költsége megfizetése mellett.
- [12] Érvelése értelmében a felek között nem vitásan 2016. április 5-én vállalkozási szerződés jött létre a felperesek tulajdonát képező családi házas ingatlan tetőtér beépítéssel való bővítésének kivitelezésére. Sem a teljesítés időpontját, sem összepszerúségét illetően nem volt vitás az sem, hogy részére 8.000.000 forint került kifizetésre. Utalt arra, az elsőfokú eljárásban nem ismerte el a hibás teljesítés tényét, annak összepszerúségét sem. Ehhez képest a másodfokú eljárásban a másodfokú bíróság a hibás teljesítést bizonyítottnak találta, erre figyelemmel a Ptk. 6:159. § (2) bekezdés b) pontja alapján árleszállítást alkalmazott.
- [13] Az alperes szerint az elsőfokú bíróság álláspontja volt helyes, amikor a felek között keletkezett jogviszonyt vállalkozási jogviszonynak (Ptk. 6:238. §) minősítette, szemben a másodfokú bíróság álláspontjával, amely szerint a felek között építési kivitelezési szerződés [Ptk. 6:252. § (1) bekezdés] jött létre. Idézte a hivatkozott anyagi jogi rendelkezéseket.
- [14] A felperesek felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet felülvizsgálattal támadott részének hatályában történő fenntartását célozta.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [15] Az alperes felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelme körében a Kúria rámutat arra, hogy az új Pp. rendelkezéseit - annak 630. §-a szerinti átmeneti szabályai alapján - a 2018. január 1-jén és az azt követően indult ügyekben kell alkalmazni. Ha a per a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) szabályai alapján folyt, a felülvizsgálati eljárásra is annak szabályai szerint kerülhet sor, miután a Pp. fogalomrendszere egységesen kezeli az „ügy” fogalmát (1/1998. PJE határozat). Az ügy megindítása a bírósági ügyvitel szabályairól szóló 14/2002. (VIII.1.) IM rendelet (Büsz.) 2. § 2., 7. és 12. pontjai, valamint 23-24. §-ai alapján a keresetlevél bírósághoz érkezésének időpontjában állapítható meg (BH2018.318.). Az adott ügyben a keresetlevél a fenti időpontot megelőzően érkezett, ezért az ügyben egységesen a Pp. rendelkezéseit kell alkalmazni, amely kapcsán a felülvizsgálat engedélyezése nem értelmezhető, ezért az alperes erre irányuló kérelmét a Kúriának nem kellett elbírálnia.
- [16] Az alperes felülvizsgálati kérelme további, érdeminek tekinthető hivatkozásaival összefüggésben a Kúria elsődlegesen azt rögzíti, hogy a felülvizsgálati eljárás nem a per folytatása, hanem szigorú eljárási szabályok szerinti rendkívüli perorvoslat, amelyben kizárólag a felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél által konkrétan megjelölt hivatkozások vizsgálhatók [Pp. 275. § (2) bekezdés]. A

felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja [Pp. 272. § (2) bekezdés]. Ezen együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az arra vonatkozó jogi álláspontját kifejti vagyis, ha a jogszabálysértésre való hivatkozása indokait is ismerteti. Ha a fél a felülvizsgálati kérelmében több egymástól elkülönülő jogszabálysértésre hivatkozik, valamennyi hivatkozásának rendelkeznie kell az előzőekben meghatározott tartalmi követelményekkel [1/2016. (II.15.) PK vélemény 3. és 4. pontjai].

- [17] Az alperes felülvizsgálati kérelmében a hibás teljesítés miatti árleszállítás körében megsértett jogszabályhelyként megjelölte ugyan a Ptk. 6:159. § (2) bekezdését, ám ahhoz semmilyen szöveges indokolást, érvelést nem fűzött, így nem volt megállapítható, hogy a másodfokú bíróság ítéletének marasztaló rendelkezését milyen okból támadja, így ezt a felülvizsgálati hivatkozását a Kúria érdemben nem vizsgálhatta.
- [18] A szerződés jogi minősítésével kapcsolatos felülvizsgálati hivatkozás tekintetében a Kúria azt állapította meg, hogy a jogerős ítélet nem jogszabálysértő, ezért a felülvizsgálati kérelem nem megalapozott. A másodfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a perbeli szerződés a Ptk. 6:252. § (1) bekezdése szerint minősülő kivitelezési szerződés, ami a vállalkozási szerződés altípusa.
- [19] A Ptk. - a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvényhez (a továbbiakban: régi Ptk.-hoz) képest - részben fenntartotta annak szabályait, ugyanakkor az általánosítási szándéknak megfelelően számos ponton változtatott is azokon, egyebek mellett beépítve az irányadó felsőbb bírósági gyakorlatot. A régi Ptk. vállalkozási szerződési szabályaiból több rendelkezés szerződési jogi általános szabállyá vált (pl. a közbenső szerződésszegés szabálya), míg a régi Ptk.-ban az egyes vállalkozási szerződési altípusok között szabályozott intézmények a vállalkozási szerződés általános szabályai közé kerültek (pl. a többletmunkára vonatkozó rendelkezések).
- [20] A Hatodik Könyv Harmadik Részének XV. címében tartalmazza a Ptk. a vállalkozási típusú szerződések, ezen belül a XXXVII. Fejezet („A vállalkozási szerződés”) keretében sorrendben először a vállalkozási szerződés általános szabályait (6:238. - 6:250. §§), amelyek a vállalkozási szerződéstípusba tartozó valamennyi nevesített szerződésre vonatkoznak. A Ptk. szerkezetileg ezt követően az egyes vállalkozási szerződési altípusokat, ezek között a 6:252. § (1)-(3) bekezdéseiben a kivitelezési szerződést szabályozza.
- [21] Az adott ügyben a szerződés tartalma nem vitásan a felperesek családi házas ingatlanán - a másodfokú bíróság tényállás-kiegészítésének megfelelően - szerkezeti építési és bontási munkálatok alperes általi elvégzése volt, ezért a másodfokú bíróság a szerződést helyesen minősítette kivitelezési szerződésnek. Ugyanakkor az elsőfokú bíróság minősítése - az általános szabályokra tekintettel - alapvetően szintén nem volt téves, mert a vállalkozási szerződés fogalomköre - mint többen a kevesebbet - magában foglalja a kivitelezési szerződést is. Ennek az eltérésnek azonban az ügy érdemi megítélése terén semmilyen jelentősége nem volt.
- [22] A kifejtettekre figyelemmel a Kúria jogszabályoknak megfelelő jogerős ítéletet a felülvizsgálattal támadott részében a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [23] Az alperes felülvizsgálati kérelme nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 270. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése folytán köteles a felperesek felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére, amelynek összegét a Kúria a felülvizsgálati pertárgyértékre, valamint a felperesek jogi képviselője által kifejtett ügyvédi tevékenységre figyelemmel, a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése, valamint (5)-(6) bekezdései alapján, mérlegeléssel állapította meg.

- [24] Az alperes a felülvizsgálati eljárás illetékét leróta, azt elvesztességére tekintettel viselni tartozik, ezért arról a Kúriának rendelkeznie nem kellett.
- [25] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdésének megfelelően tárgyaláson kívül bírálta el.
- [26] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a Pp. 271. § (1) bekezdésének e) pontja zárja ki.

Budapest, 2020. október 15.

Dr. Bartal Géza s.k. a tanács elnöke, Dr. Cseh Attila s.k. előadó bíró, Dr. Simonné dr. Gombos Katalin s.k. bíró